

vo-ING belang

Nummer 1
2019
jaargang 19

Wat we allemaal doen in Noord-West...

In gesprek met Frans Proper, coördinator van het 'A-team'

Voorwoord

Een veelbelovende start!

In de eerste plaats willen we onze nieuwe leden hartelijk welkom heten. In december vorig jaar hebben we een grote mailing verstuurd, met hulp van het Pensioenfonds ING, aan oud-medewerkers van ING die nog niet gepensioneerd zijn en nog geen lid zijn van VO-ING. De reactie was boven verwachting: meer dan 200 nieuwe leden hebben wij kunnen verwelkomen. Ons ledental bedraagt bij het schrijven van dit artikel (begin februari) precies 5600. Uit het succes van deze campagne blijkt dat VO-ING voor oud-werknemers belangrijk is. Wat doen wij zoal?

Wij spreken regelmatig met vertegenwoordigers van (zorg)verzekeraars waar wij cont(r)acten mee onderhouden over (vermeende) knelpunten en wensen van onze leden. Wij leveren ter zake kundige vertegenwoordigers voor het Verantwoordingsorgaan en het bestuur van Pensioenfonds ING. Er zijn bijeenkomsten van onze activiteitenteams, die variëren van museumbezoeken tot rondleidingen bij de Tweede Kamer en alles wat verder met cultuur, natuur en architectuur te maken heeft. Die bijeenkomsten voorzien in een grote behoefte en bieden een prachtige mogelijkheid om contacten met voormalige collega's te leggen. In dit magazine kunt u kennis maken met het activiteitenteam van Noord-Nederland, rayon Noord-West.

Verder gaan we dit jaar natuurlijk door op de nieuw ingeslagen weg door met regelmatig netwerkbijeenkomsten te organiseren in de avonden, die een combinatie vormen van elkaar ontmoeten met kennis- en informatieoverdracht over diverse actuele persoonlijke financiële onderwerpen. Denk aan pensioenvoorziening, hypotheek, erf- en schenkingsrecht, vermogensontwikkeling enz. Zo zijn wij als bestuur en met de door u gekozen vertegenwoordigers in de ledenraad voortdurend bezig om invulling te geven aan die zaken die voor u belangrijk zijn en dat varieert van sociale activiteiten, kennis- en informatieoverdracht tot belangenbehartiging.

Age Knossen
voorzitter

Inhoud:

2 EVENEMENTEN

› Verkeersborden lezen: de nieuwjaarsreceptie in Marum van rayon Noord

› Bier proeven in Ootmarsum
› Met opa en oma in de stoomtram

3 "WAT WE ALLEMAAL DOEN IN NOORD-WEST..."

› Activiteitenteam

4 "GEEN HOUWER, MAAR EEN BOUWER"

› De herinnering van Hans van den Brink

6 VERENIGINGSNIEUWS

› Overleden en nieuwe leden

7 MIJN DRIVE

› De drive van Jack Castenmiller is rennen

5 UW BELANG

› Uitkomsten van de ledenenquête door Pensioenfonds ING
› Van de commissie SEB: over Positieve Gezondheid

7 UIT HET ARCHIEF

› Ken je dit lied nog, "15 miljoen mensen"?

8 OUD-COLLEGA'S

› 'De bus lekker laten rollen' Eric van Beersum werd buschauffeur

Opfriscursus verkeersborden lezen

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van rayon Noord

Op woensdag 9 januari, een koude en winderige dag in Marum op de grens van Groningen en Friesland en door de centrale ligging goed bereikbaar, werd voor leden en andere belangstellenden van rayon Noord de nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. De altijd bezige leden van de activiteitencommissie: Piety Heidstra, Suze Smit, Ben Douwes en ledenraadslid Bé Scholte tekenden voor de organisatie.

Het programma van de nieuwjaarsbijeenkomst waar 55 belangstellenden – zelfs uit Amsterdam – op af kwamen was ongedwongen en informatief. Hoofdbestanddeel: een korte opfriscursus over gewijzigde verkeersborden en -situaties in het wegverkeer. Nu eens geen bekende en aansprekende Nederlander, zoals doorgaans gebruik is. De beeldpresentatie die door een autorijschool werd verzorgd, was interactief en uit de vele vragen en reacties uit de zaal bleek dat het thema aansloeg.

Actief team

Rayon Noord is heel actief als het gaat om het organiseren van allerlei activiteiten. En wie de reeks dagtrips, bezoeken, sportieve bezigheden, etc. voor het jaar 2019 doorneemt, moet erkennen dat het een hele waslijst is. Een kleine greep: bezoek aan de Volkswagenfabrieken in Emden, rondleiding Binnenhof Den Haag, jazzfestival in Roden, een dag Fietsvierdaagse in Drenthe, klassieke muziekfestival, om maar wat te noemen. Verder zijn er nog regionale uitstapjes en bezoeken. En allemaal met een educatief karakter, benadrukte een ander lid uit het rayon.

De drive om activiteiten op touw te zetten is 'gewoon omdat het leuk is'. En uit het hele land is er belangstelling voor de noordelijke activiteiten die meer dan eens resulteren in blijvende onderlinge contacten.

"Eens per kwartaal komen we bij elkaar en dan borrelen er weer nieuwe ideeën op", aldus ledenraadslid Dik van Vliet. Zoals de vlag er nu bij hangt kunnen ze nog jaren vooruit en moeten zij soms afremmen. Tot nu toe blijft rayon Noord keurig binnen het budget en hebben de plannen de goedkeuring van het bestuur. En dat stimuleert. Maar het is de vraag of de scala aan activiteiten in deze omvang in de toekomst nog wel kan doorgaan nu oud-werkgever ING besloten heeft het budget voor VO-ING te verminderen. Dik van Vliet maakte in zijn toespraak tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst melding van de inkrimping die nog eens werd benadrukt door de ook aanwezige penningmeester van VO-ING, Pieter Pouwels.

Toch belooft het een mooi jaar te worden voor de leden van rayon Noord. Deze eerste bijeenkomst van het nieuwe jaar werd, natuurlijk, afgesloten met een hapje en een drankje. (Hans Nijemanting)

Bier proeven en glasblazen in Ootmarsum

Op 31 oktober 2018 was het zo ver: een bezoek aan bierbrouwerij Othmar (en proeverij) en Hot Marks Glasblazerij in het Twentse Ootmarsum. We begonnen in Ootmarsum. Een plaats in een mooie omgeving in Overijssel, met een leuk centrum rondom de RK-kerk met diverse winkels waar je kunstvoorwerpen kunt kopen. Alleen al het prachtige weer die dag verhoogde de sfeer.

Krentewegge

Wij werden ontvangen in Gasterij Oatmossche met koffie en een heerlijke verse Twentse krentewegge. Daarna werden we rondgeleid in de brouwerij. Leuke presentatie in een uiterst nette en schone brouwerij. Men brouwt daar authentiek bier zonder toevoeging van allerlei smaakstoffen en andere elementen die niet thuis horen in puur bier. En het smaakt nog lekker ook want uiteraard mochten wij dit bier uitgebreid proeven.

Glasblazerij

Na een uitgebreide en prima verzorgde lunch gingen wij naar Glasblazerij Hotmark. De eigenaar Mark, van oorsprong een Brit, is behalve een vakman ook nog een echte showman. Met veel grappen en grollen bracht hij ons kennis bij van het glasblazen en ter plekke zagen we ook hoe hij een mooie schaal en rode roos uit glas maakte.

Kortom deze dag werd als erg plezierig en goed georganiseerd ervaren door onze leden hetgeen bleek uit ontvangen mails en persoonlijke bedankjes.

(Tekst en foto's: Claas van Veldhoven)

Met oma & opa in de stoomtram

En naar Sinterklaas op zijn pakjesboot

Op zaterdagmiddag 24 november verzamelden zich 76 oma's & opa's en 65 kinderen, waaronder kleine hulppietjes, bij de Museumstoomtram te Hoorn.

Het was mooi rustig weer maar wel koud en daar was iedereen gelukkig op gekleed. Na het inchecken kon men een plaatsje zoeken in de drie gereserveerde wagons voor de VO-ING-groep. Onze groep was niet de enige die op bezoek ging bij Sinterklaas. In totaal trok de stoomlocomotief van de Pakjestrans zo'n tien wagons.

Om 14.15 uur floot de hoofdconductor voor vertrek en vertrokken wij richting Medemblik. De stoom uit de locomotief maakte de rijtuigen lekker warm. Onderweg werd er op warme of koude chocolademelk of limonade met een speculaasje getrakteerd. In Wognum kwamen er Zwarte Pieten aan boord, die ons in de tram gezelschap hielden. Uiteraard werden er pepernoten uitgedeeld en fotomomentjes gehouden. De Pieten brachten ons in Medemblik naar de steiger waar de pakjesboot 14 van Sinterklaas werd verwacht. We zagen de pakjesboot met veel zwaaiende Pieten aankomen varen.

Nadat de pakjesboot aangelegd had mocht iedereen aan boord. Kinderen kregen binnen een plaatsje aan de versierde voorkant van de boot. Dit alles geflankeerd door veel fotograferende opa's, oma's en andere aanwezige ouders. Sinterklaas nam plaats op zijn mooie zetel en Pieten zongen met alle kinderen Sinterklaasliedjes.

De sfeer zat er goed in en geen kind was bang voor Sinterklaas. Natuurlijk gingen wij ook een stukje meevaren en had Sint voor ieder kind een cadeautje. Na het bezoek aan Sinterklaas en weer terug aan de steiger in Medemblik gingen allen met de Stoomtram richting Hoorn. Onderweg stapten de Zwarte Pieten in Wognum weer uit. De Pakjestrans kwam in het in donker op een sfeervol station Hoorn aan. Het was voor jong en oud een onvergetelijke Sinterklaasmiddag.

(André Hoffman)

Wat we allemaal doen in Noord-West...

In gesprek met Frans Proper, coördinator van het 'A-team'

Zoals in artikel 7 van het huishoudelijk reglement is vastgelegd, is het organiseren van 'sociale activiteiten' toegewezen aan de rayons "om deze activiteiten tot een succes te maken". Wat ging en gaat er zoal aan vooraf voordat deelnemers kunnen inschrijven voor, om maar wat te noemen, een bezoek aan het Teylers Museum in Haarlem, een van de oudste musea, museum Voorlinde, een van de nieuwe musea in Nederland, een (architectuur)wandeling door de binnenstad van Amsterdam of een bezoek aan Kasteel Nijenhuis met beeldentuin bij Heino en de bridgedrives in Amsterdam? In gesprek met Frans Proper over het activiteitenteam Noord-West.

"Er is behoefte om elkaar uitgebreid te ontmoeten"

De leden van het activiteitenteam rayon Noord-West kunnen bogen op jarenlange ervaring, sommige waren al actief in de vorige vereniging van gepensioneerden en kennen elkaar al meer dan tien jaar. Samen vormen zij de oren en ogen van het rayon als het gaat om het oppakken van ideeën en suggesties voor een activiteit. Het zou-dit-iets-kunnen-zijn? wordt besproken in de halfjaarlijkse vergadering van het team. En zodra overeenstemming is bereikt wordt dit vastgelegd in een activiteitenplanning en gaat de inbrenger of aandrager van het idee aan de slag waarbij hij/zij en het team wel met een aantal belangrijke dingen rekening moeten houden.

Op stapel

Ook voor dit jaar heeft rayon Noord West weer een aantal gevarieerde en interessante excursies op stapel staan, een greep:

- Teylers Museum, Haarlem
- Rondleiding Slot Zeist
- Bridge drive, Amsterdam
- Fietstocht Grebbelinie
- Boottocht Enkhuizen-Hindeloopen

Spreiding

Frans Proper coördineert het activiteitenteam: "Belangrijk uitgangspunt is dat de activiteiten een diversiteit in aanbod kennen. Dus van alles wat: niet alleen een bootreis, maar bijvoorbeeld ook een bezoek aan een museum, wandelen of fietsen, een stadstour, (klassieke) muziek, enz. Er moet ook spreiding in tijd zijn: sommige leden

hebben hun baan, andere zijn oppas voor de kleinkinderen en zijn doordeweeks dus veel minder in de gelegenheid om deel te nemen. Daarom moet beschikbaarheid er ook in de weekends zijn."

Een andere - heel belangrijke - voorwaarde: sommige excursies moeten toegankelijk en bereikbaar zijn voor deelnemers die beperkt zijn in hun mobiliteit. Dus met zo min mogelijk hindernissen zoals trappen en drempels die je zonder mechanische ondersteuning niet kunt nemen. Is er voldoende catering en is het programma wat tijd betreft zo ingedeeld dat er uitgebreid gelegenheid bestaat om elkaar te ontmoeten? Frans: "Aan dat laatste is grote behoefte."

Kosten

Ook de kosten worden gespreid. Dat wil zeggen dat op basis van de raming die het teamlid heeft gemaakt, wordt bepaald wat de prijs per deelnemer zal worden. Daarbij wordt ook gelet op de financiële draagkracht: er zijn activiteiten die verschillen in deelnemersprijs, sommige zijn wat duurder, andere juist goedkoper. Verder wordt de prijs bepaald door de bijdrage vanuit het bestuur van VO-ING. Over de toewijzing van de middelen heeft Frank Sukel, bestuurslid evenementen, een belangrijke rol. In de bestuursvergadering worden de budgetten per rayon vastgesteld en wordt via Frank Sukel een akkoord voor de financiering van de activiteiten van rayon Noord-West gegeven.

Het is bekend dat ING haar bijdrage aan VO-ING wat heeft afgebouwd. Volgens Frans - hij is ook ledenraadslid van rayon Noord-West en daarmee samen met Frans Gols de verbinding tussen activiteitenteam en ledenraad - heeft dat vooralsnog geen financiële consequenties. Door elders te bezuinigen op en te schuiven in het budget worden de sociale activiteiten in de huidige omvang nog niet aangetast. Frans: "Het wordt wel spannend, daarom hebben wij de contributie moeten verhogen."

Opa & Oma Dagen

Het activiteitenteam van rayon Noord-West houdt natuurlijk ook toezicht op de voortgang in de planning en uitwerking van de op stapel zijnde evenementen. De continuïteit is geborgd door de aanstelling van een 'achterhand' die de taken overneemt in het geval de aandrager zelf door omstandigheden zijn taken moet neerleggen. Een voorbeeld van een zeer geslaagde faciliteit zijn de Opa & Oma Dagen. De introductie was twee jaar geleden. Tegen Sinterklaastijd en in de najaarsvakantie kunnen ouders met schoolgaande kinderen een dagje voor zichzelf hebben en hun kroost toevertrouwen aan hun grootouders die met hun kleinkinderen op stap gaan. Of de ouders gaan mee en ontlasten opa en oma. Frans: "Deze dagen slaan aan: uit het hele land wordt gebruik gemaakt van deze gelegenheid."

Leden van het A-team Noord-West

Dit zijn de mensen van het activiteitenteam rayon Noord-West (meer dan 600 leden):

Aernout Goldberg
André Hoffman
Annie Somberg
Anneke Veltkamp
Colette Zonsveld
Lia van Veen
Rob Stravers
Frans Proper (tevens ledenraadslid)
Frans Grols (tevens ledenraadslid)
Christa Bartolozzi (vertegenwoordiger Midden-West)
Christiaan Offers (vertegenwoordiger West)
Cees van den Acker (vertegenwoordiger West)

Evaluatie

Natuurlijk wordt elk evenement geëvalueerd: wat ging mis, wat ging goed, sloeg het uitstapje aan, waarom was het niet volgeboekt en weer andere binnen een dag wél, enz. Al tijdens een activiteit polsen teamleden de deelnemers naar hun mening. De lessons learned worden in het team besproken en met een vertegenwoordiger van rayon Midden-West, met wie Noord-West nauw samenwerkt, gedeeld. Dus als je dit jaar weer eens deelneemt aan een recreatieve en leerzame activiteit, weet dan: "Dit programma wordt mede mogelijk gemaakt door het A-team." (Hans Nijenmanting)

Agenda

20 MAART

Bezoek aan kasteel Nijenhuis (Heino/Wijhe)

24 MAART

Jazz Festival (Roden) (=vol)

26 MAART

Excursie regeringscentrum (Den Haag)

17 APRIL

Excursie regeringscentrum (Den Haag)

“Geen houwer, maar een bouwer”

Hans van den Brink (69) maakte ‘sensatie op sensatie’ mee tijdens zijn pionierswerk bij de oprichting van het tweede mobiele telefoonnetwerk, Libertel, dat in 1995 in Nederland van de grond kwam. Enkele van zijn anekdotes uit die periode.

Het jaar 1995 – een voor ING Groep in tweeërlei opzicht turbulent jaar. De tot dan internationaal nog relatief onbekende bank-verzekeraar – een fusie van NMB Postbank Groep en verzekeringsbedrijf Nationale-Nederlanden enkele jaren eerder – verwierf in één klap wereldwijde naamsbekendheid door de prestigieuze maar failliet gegane Britse bank Barings op te kopen. In 1995 ook introduceerden ING Bank en het Engelse Vodafone, samen de belangrijkste aandeelhouders, het tweede netwerk voor mobiele telefonie in Nederland – na KPN. Een immense onderneming en verandering, want hoe normaal vandaag de dag, mobiel bellen was toen weinig bekend: in 1995 had Nederland drie mobiele telefoonaansluitingen per 100 inwoners.

Verbazing

Eén van de grondleggers van deze Engels-Nederlandse samenwerking was Hans van den Brink van ING Vastgoed Development. ‘Tot zijn eigen verbazing’ werd hij van de ene op de andere dag door zijn baas, Jan Doets, achter zijn bureau vandaan gehaald om met Vodafone en een Nederlandse werkmaatschappij – met de voorlopige naam MT2 (mobiele netwerk 2) de voorbereidingen en uitvoering voor dit tweede mobiele net op te zetten. Alles moest op stel en sprong: Hans kon zelfs zijn eigen werkzaamheden niet overdragen. Toenmalig minister van Verkeer en Waterstaat in het eerste paarse kabinet, Annemarie Jorritsma, had al de licentie hiervoor verleend, mits de Randstad – daar bevonden zich de meeste beginnende gebruikers: *early adopters* – uiterlijk september 1995 als eerste regio in Nederland een dekkend netwerk kreeg. Een onhaalbare voorwaarde zou later blijken... De bovenste etage van het Postbankgebouw Leeuwenburg aan de Amstel in Amsterdam werd ingeruimd voor het nieuwe telefoniebedrijf met de nieuwe naam Libertel. Van meet af aan stond de invoering onder zeer grote tijdsdruk, hectische tijden waren het. “Aangezien ING zelf geen enkele expertise bezat, werden Engelse technici van Vodafone ‘s maandags ingevlogen en keerden vrijdags weer huiswaarts”, weet Hans nog, “de Engelsen waren de baas en de productie moest en

zou worden gehaald.” Toch dreigde de continuïteit in gevaar te komen doordat Nederlanders, gewoontegetrouw, in de vakantieperiode hun verlof opnamen in tegenstelling tot hun Engelse collega’s van wie de verloven waren ingetrokken.

Dodemansknop

Ze zijn nu een vertrouwd stadsbeeld: zendmasten die nodig zijn om de signalen van mobiele telefoons op te pakken en te verzenden. Maar in een tijd dat deze er nog helemaal niet waren, was plaatsing geen vanzelfsprekendheid, want zij ontsierden het straatbeeld. Van den Brink heeft er ervaring mee: “In Wassenaar stond een rooms-katholieke kerk en de parochie wilde niet meewerken. Nu ben ik zelf ook rooms-katholiek en ik deed het voorstel om de mast onzichtbaar te maken en deze in de kleuren en patroon van de stenen muur te laten schilderen.” Als tegenprestatie ontvingen eigenaren van gebouwen waar de masten geplaatst werden een vergoeding van 8.000 Nederlandse gulden (in euro’s: 3.630,24) plus een vergoeding voor bijkomende kosten. “Toen was de kerk om”, kijkt Hans tevreden terug, “ik heb een kunstschilder opdracht gegeven om de mast in dezelfde trant als de muur over te schilderen. De mast staat er nog steeds.” Een ander voorbeeld dat de bouw van zendmasten niet zonder slag of stoot ging, was Hans’ idee voor plaatsing bij een politie- en brandweerpost, maar er was opnieuw weerstand: door straling zouden de communicatiemiddelen van de hulpdiensten kunnen worden verstoord. “Ik kwam op het idee van een dodemansknop die ik van de treinen ken en ik stelde voor om die in te bouwen. Met de knop kon de hele installatie in een keer uitgezet worden. Die Engelsen hadden dat niet en konden dat niet. Ik heb toen gezegd: vandaag maken en morgen klaar.” En zo gebeurde.

Feest

Het tweede mobiele telefoonnet werd een ‘doorslaand succes’ ofschoon niet alle doelen op tijd werden gehaald. Nederland was enthousiast: bedrijven, instellingen, zij gingen massaal over op mobiele telefonie en de mensen van Libertel werden met gebak onthaald. KPN zag Libertel als een

geduchte concurrent: “De KPN gedroeg zich ambtelijk en als een monopolist, aanvragen om van vast naar mobiel over te gaan duurden een halfjaar waar tien minuten hooguit nodig waren”, weet de pionier van het eerste uur. September 1995 was het zover: het tweede mobiele netwerk in Nederland werd officieel en op grootse en feestelijke wijze in gebruik genomen. De plaats van handeling was niet mis: het chique hotel Kurhaus in Scheveningen. Minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat verrichtte de openingshandeling: zij pleegde het allereerste mobiele telefoontje van Libertel. Maar wat toen en tot nu geheim is gebleven en nooit bekend is geworden, is dat dit telefoontje via het vaste(!) netwerk van KPN verliep...

Na de oprichting

Voor zichzelf zag Van den Brink na de introductie geen plaats als leidinggevende of een andere functie bij Vodafone dat in Maastricht haar hoofdkantoor kreeg. Hij ziet zo’n rol meer als onderhoud. “Ik ben geen houwer, maar een bouwer” en hij vroeg zijn baas om hem terug te plaatsen bij het vastgoedbedrijf van ING Bank. Liever hield hij zich bezig met ontwikkeling van nieuwe winkelcentra en grotere kantoorgebouwen. Na zijn pensionering op zijn 58e heeft Hans enige tijd geschiedenis gestudeerd. Hij is lid van de Vrijmetselarij en houdt veel van klassieke muziek en Ierse *treble* (=Ierse muziek, vooral rebelsongs uit de tijd van The Troubles). Die laatste liefhebberij is niet vreemd: Hans is al 45 jaar getrouwd met zijn Cathy, een Ierse. Samen hebben zij twee dochters en zes kleinkinderen. Hans van den Brink is tegenwoordig maatschappelijk actief als penningmeester bij zijn eigen r.-k. parochie. Ook voor de kringloopwinkel en bij de voedselbank beheerde hij de financiën. Niet zonder trots weet Van den Brink tot slot nog te melden dat hij is benoemd als bondsraadslid van de Consumentenbond: een vooraanstaande functie.

Hans Nijenmanting

Hans van den Brink:
 “...een kunstschilder opdracht gegeven om de zendmast als de muur te schilderen...”

COMMISSIE PENSIOENEN

> Gewezen deelnemers PFI minder positief dan de deelnemers en gepensioneerden

5

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

> Positieve Gezondheid, een andere kijk op je gezondheid

6

COMMISSIE PENSIOENEN

Pensioengerechtigden meest positief over PFI

In het jaarlijks door Pensioenfonds ING gehouden klanttevredenheidsonderzoek in 2018 is de algemene tevredenheidsscore met 7,7 tegenover 7,8 in 2017 stabiel gebleven. Opvallend aan de scores voor de 'begrijpelijkheid communicatie' en het 'vertrouwen in het fonds' is dat deze met enkele procenten lager uit vielen in 2018. Met name de algemene tevredenheid onder gewezen deelnemers, de oud-medewerkers die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, was iets minder hoog.

In mei 2018 hield Pensioenfonds ING (PFI) het jaarlijkse onderzoek naar de tevredenheid van deelnemers over de dienstverlening, communicatie en

pensioenbewustzijn. PFI gebruikt de uitkomsten om de dienstverlening te verbeteren. "Het rapportcijfer voor de algemene tevredenheid was met 7,7 nagenoeg gelijk aan 2017 (7,8). Hoewel iets lager dan in 2017 zijn de uitkomsten over het geheel genomen positief", aldus PFI op de eigen site. Aldrik Venemans, uitvoerend bestuurder en directeur van het bestuursbureau zegt in een reactie op de uitkomsten: "De uitkomsten van het onderzoek zijn over de hele linie iets minder hoog. Maar het is goed te zien dat deelnemers overwegend positief zijn. We vinden het belangrijk om te weten hoe deelnemers over het Fonds en zijn dienstverlening denken, zodat we ons kunnen richten op mogelijke verbeterpunten. Het volgende klanttevredenheidsonderzoek staat voor eind maart gepland en ik wil alle deelnemers die we hiervoor benaderen alvast oproepen om ons hun feedback te geven!" De groep 'gewezen deelnemers' wordt gevormd door voormalige ING- en NN-medewerkers die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Hun vertrouwen in PFI daalde van 83% naar 76% van deze groep in beide jaren en 41% van hen ervaart het fonds als 'zelfstandig' tegenover 64% van de andere deelnemers en de pensioengerechtigden.

Algemene tevredenheid

2018	2017
7,7	7,8

	2018	2017
Deelnemers	7,3	7,4
Pensioengerechtigden	8,2	8,2
Gewezen deelnemers	7,5	7,7

Begrijpelijkheid communicatie

2018	2017
82%	82%

	2018	2017
Website	77%	77%
Pensioenkrant	100%	98%
Pensioenloket	70%	78%

Vertrouwen in het fonds

2018	2017
82%	86%

	2018	2017
Deelnemers	79%	81%
Pensioengerechtigden	91%	93%
Gewezen deelnemers	76%	83%

Tevredenheid contact met pensioenloket

2018	2017
7,8	7,7

Pensioenbewustzijn

Ingelogd op de Pensioenplanner

Deelnemers	Gewezen deelnemers
40%	32%

Deelnemers weten of er een toeslag verleend is **57%**

Bekend met de maatstaf voor toeslagverlening

Deelnemers	Pensioengerechtigden	Gewezen deelnemers
54%	66%	41%

Kernwaarden Ervaren het Fonds als:

	Deelnemers + Pensioengerechtigden	Gewezen deelnemers
Professioneel	75%	66%
Zelfstandig	64%	41%
Menselijk	54%	49%
Verantwoordelijk	69%	60%

Geschoonde prijsindex (1,68%) vanaf 2019

Pensioenfonds ING geeft per 1 januari 2019 een volledige toeslag op basis van de prijsindex (de zogeheten 'indexatie') van 1,68% aan deelnemers die de prijsindex als toeslagmaatstaf volgen. Het gaat hierbij om de ingegane en opgebouwde pensioenen van de meeste oud-medewerkers, de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers. Onlangs publiceerde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) het percentage van de afgeleide consumentenprijsindex (prijsinflatie) van 1,68% over de periode oktober 2017-oktober 2018. Daarop heeft het PFI-bestuur besloten om toeslag te verlenen ter hoogte van de volledige prijsinflatie. (Bron: website PFI.)

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

Positieve Gezondheid, een andere kijk op je gezondheid

Meet jezelf met de online vragenlijst

Je eigen gezondheid in de gaten houden? Is dat alleen een kwestie van je fysieke gesteldheid? Of gaat het er ook over hoe je je gezondheid beleeft? En: wat is gezond nu eigenlijk en wat versta je eronder?

Machteld Huber, onderzoeker en voormalig huisarts, heeft 2000 mensen gevraagd wat zij zelf verstaan onder gezondheid. Uit haar onderzoek blijkt dat gezondheid veel breder is dan het afwezig zijn van een ziekte. Je gezondheid is ook afhankelijk van hoe je in je vel zit. Hoe je om gaat met problemen in je lichaam en veranderingen in je omgeving. Gelukkig zijn of je eenzaam voelen. Controle hebben over je leven. Allemaal elementen die er mee te maken hebben of jij je gezond en energiek voelt. Natuurlijk op een manier die bij jou past. Dat is het gedachtegoed van Positieve Gezondheid.

De 6 pijlers van Positieve Gezondheid

1. Hoe voel ik me lichamelijk?
2. Hoe gaat het mentaal met me?
3. Hoeveel vertrouwen heb ik in mijn eigen toekomst?

4. Lukt het me te genieten van het leven?
5. In hoeverre kan ik meedoen in de samenleving?
6. Hoe ziet mijn dagelijks leven eruit?

Het gebruik van Positieve Gezondheid

Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid wordt door steeds meer zorg- en hulpverleners toegepast. Een groeiend aantal huisartsen gebruikt het om samen met de patiënt in kaart te brengen hoe het met de gezondheid in brede zin zit. Dat kost extra tijd, maar levert ook besparingen op. Zo merkte een huisarts in Limburg dat het aantal doorverwijzingen naar de specialist afnam. Dat gold ook voor het medicijngebruik en het aantal bloedonderzoeken. Niet altijd bleek (meer) medische zorg de oplossing te zijn. Door de aard van de klachten waren er ook oplossingen in het zogenoemde Sociale

Domein. Bijvoorbeeld het inschakelen van maatschappelijk werk, het gaan sporten, een cursus volgen of de stap maken naar dagbesteding.

Kan je zelf ook iets met Positieve Gezondheid?

Ja, dat kan zeker. Machteld Huber en haar collega's hebben een mooi hulpmiddel ontwikkeld waarmee je kunt meten hoe het met jouw persoonlijke Positieve Gezondheid is gesteld.

Je gaat hiervoor naar www.mijnpositievegezondheid.nl en beantwoordt 42 vragen over de 6 pijlers. Aan de hand van het zogenoemde spinnenwebmodel wordt je Positieve Gezondheid in kaart gebracht. Dat spinnenwebmodel kan je downloaden, opslaan en printen.

Zie het als een 0-meting. Ben je tevreden

met je scores, prima! Denk je op bepaalde gebieden moet ik iets gaan doen, bespreek dat dan eens met iemand die je (en die jou) goed kent. Dat hoeft zeker niet altijd een zorg- of hulpverlener te zijn. Je kunt het natuurlijk ook gebruiken als input voor een gesprek met je (huis)arts. Nog niet alle artsen of hulpverleners zijn bekend met de Positieve Gezondheid methodiek.

Op de site www.mijnpositievegezondheid.nl tref je ook een overzicht met tips aan. Tips over de onderwerpen (de pijlers) van Positieve Gezondheid. Wellicht interessant om te kijken of er iets bij zit wat je kunt gebruiken om op een prettige manier ouder te worden.

Jan Pouw

VERENIGINGSNIEUWS

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 221 oud-collega's lid geworden van de VO-ING. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- Mevrouw E.B. van Beusekom, Alphen Aan Den Rijn
- Mevrouw O.M.G. Wallé, Zaandam
- Mevrouw K. Oszuszky, Zurich
- De heer L. Jansen, Singapore
- De heer A.R. Welter, Capelle Aan Den IJssel
- Mevrouw M.C.G. Peters-Goorman, Didam
- Mevrouw L. Boonstra, Baambrugge
- De heer R.W. Hiddink, Osterbybruk
- De heer R.G.M. de Haas, St. Marie
- De heer M. Onen, Den Haag
- De heer A. van der Valk, Zevenaar
- De heer J.D. Brouwer, Amsterdam
- Zuidoost
- Mevrouw J.H. Rosendahl-Gerritsen, Spanbroek
- De heer R. Wareman, Grootebroek
- Mevrouw J.M. de Wit, Haarlem
- Mevrouw A. Van Haastert, Woubrugge
- Mevrouw D.A. Jongeneel, Rijnsburg
- De heer B. Serrano Garcia, Beverwijk
- Mevrouw Z. Beckers, Hilversum
- De heer R. Kemme, Amsterdam
- Mevrouw R. van der Heide-Groenewoud, Tzummarum
- Mevrouw E.C. Beckers-de Graaf, Bunde
- De heer A. van Hesse, Utrecht
- Mevrouw A.C. Hoffmann-Veroef, Aalsmeer
- De heer A.J.J.M. Reijbroek, Wijchen
- Mevrouw D.L. Slijpen, Almere
- Mevrouw I. van Straalen, Bathmen
- De heer F.T. Verkaik, Ouderkerk Aan De Amstel
- De heer T. de Vries, Feanwalden
- De heer P. Springer, Marken
- De heer J.R.A. Uivel, Almere
- De heer D. van Eijk, Zwolle
- Mevrouw L.N. Lieveeld, Waalre
- Mevrouw A.M. Siauw van Leeuwen van Beurden, Tilburg
- De heer S.H. de Gries, Veendam
- De heer B.J. Epema, Roden
- Mevrouw L.J. Schutters, Arnhem
- De heer A.T.J. Kors, Hoogkarspel
- Mevrouw E. de Lange, Capelle Aan Den IJssel
- De heer J.J.A.M. Zuure, Diemen
- De heer E.J. Viveen, Heesch
- De heer A. Eelsing, Oosterbeek
- De heer T.A. Viveen, St. Michielsgestel
- De heer J.M.G. Peters, Maastricht
- De heer F.H.J. Kompier, Goes
- De heer C.H. Bardelmeijer, Haarlem
- Mevrouw E. Hania-Schoolderman, Beekbergen
- Mevrouw J.H. Stevens, Beilen
- De heer Y. van der Wal, Leeuwarden

- De heer A.F. Tervoort, Beverwijk
- De heer V. Merenyi, Hong Kong
- De heer F.J.B. Barnhoorn, Haarlem
- Mevrouw T.H.A. de Haan, Nieuwegein
- De heer P. Lindeboom, Sneek
- De heer R.G. Rooden, Breukelen
- Mevrouw L.A. Newhall, Weesp
- De heer I. Poot, Schiedam
- Mevrouw T.J.C. de Koning, Heinkenszand
- De heer M.W. Post, Alphen Aan Den Rijn
- De heer E.W.H. de Bruijn, Sambek
- De heer W.A. Beunis, Huizen
- Mevrouw J. Eppinga, Ouderkerk Aan De Amstel
- Mevrouw J.C. Bergshoeff, Diemen
- Mevrouw I. Boven, Munstergeleen
- Mevrouw K. Arjaans-Feelders, Dokkum
- De heer R.B.J. Veldkamp, Gaanderen
- De heer L.J. Kuijken, Achthuizen
- Mevrouw A.M. de Graaff-van Putten, Breda
- De heer B.B. Jelsma, Zoetermeer
- Mevrouw R.T. van Berkum-Bouwman, Nijmegen
- De heer A.P. Blaauw, Volendam
- De heer S.J. Roelofs, Almere
- Mevrouw M.H. Slappendel, Bloemendaal
- De heer A. Hidajattoellah, Utrecht
- Mevrouw L.C. Duijsens-Veen, Abcoude
- De heer P. Eijkelestam, Nieuw Vennep
- Mevrouw J.G. Klok, Assen
- De heer L.T.C.M. Schellekens, Son
- De heer J.H. Timmer, Assen
- De heer S. Birtantie, Amsterdam
- De heer A. Fatni, Almere
- De heer A. Langendonk, Uithoorn
- De heer S. Zuidersma, Augustinusga
- De heer A.E. Stel, Doetinchem
- De heer J.W. Overwater, Arnhem
- Mevrouw A.J.H. de Jong-Visser, Rotterdam
- Mevrouw J.M. Stroomberg-Bos, Almere
- De heer J.G.J. Vermeij, Lisse
- De heer W. Heeroma, Amsterdam
- Mevrouw S.A. Kremer-Zwijenberg, Enschede
- De heer T.K.A. Lieu, Zoetermeer
- Mevrouw M.H. Holster, Barendrecht
- De heer U. Mansholt, Groningen
- De heer D. Baas, Grou
- De heer A.E.M. de Wals, Zoetermeer
- Mevrouw M. Ummenthum-Bouten, Reuver
- Mevrouw J.W.M. Theunissen, Grave
- De heer M. Harmeyer, Velsbroek
- De heer M. de Vroedt, Dokkum
- De heer J.P.A.M. van Dijk, Someren
- De heer K. de Leeuw, Haarlem
- De heer H.J. van Haarlem, Hoorn
- Mevrouw A.S. Kooij-van Persie, Wijchen

- Mevrouw P.A. Van de velde, Rotterdam
- De heer J.A.H.P. Schijvens, Tilburg
- Mevrouw B.J. Benschop, Almere
- De heer P.G.M. Borst, Wognum
- Mevrouw W.C. van der Logt-van Doorn, Spijkenisse
- Mevrouw H.A.A. Bontekoe-Reijnen, Amsterdam
- Mevrouw W.J.M. van Brunshot, Tilburg
- De heer R.W.M. Laumans, Almere
- De heer H.J. Muller, Heerhugowaard
- Mevrouw M.A. Pel, Amsterdam
- De heer E.A.M. Zwaard, Maassluis
- De heer P.H. Kochx, Amstelveen
- De heer J.J.H. van de Grift, Oosterhout
- Mevrouw N.G.T. Pruijboom, Bussum
- De heer V.J. Boumeester, Wassenaar
- De heer P.H. Kochx, Amstelveen
- Mevrouw C.E. de Kruijf-Muller, Capelle Aan Den IJssel
- Mevrouw A.J. Bouwer, Groningen
- De heer G. Kragt, Lisse
- De heer E. Scheringa, Velsbroek
- De heer M.H. Jongkind, Lelystad
- De heer J. Huijsmans, Amsterdam
- De heer H.T.A. Janssen, Stevensweert
- Mevrouw I. De Lange-Coster, Gouda
- Mevrouw M.C.H.J. Breeuwer-van den Elzen, Mariaheide
- Mevrouw C. Wout, Amsterdam
- De heer H. Hoekstra, Jubbega
- De heer R. de Haan, Zwolle
- De heer S. Donga, Leeuwarden
- De heer F. Ris, Amsterdam
- Mevrouw W. van den Berg-Kasandimedjo, Amsterdam
- De heer F.B.C. Crul, Heemstede
- Mevrouw A.H.A. de Bouve, Weesp
- De heer R. Goedhart, Oosterhout
- Mevrouw A.C.W. Post, Zaandam
- De heer R. Willemsma, Leeuwarden
- Mevrouw J. Venema, Leeuwarden
- De heer R.A. Broekhoven, Hoorn
- De heer K.S.H. Kodde, Almere
- De heer S. Stoker, Almere
- De heer G. de Lijster, Krimpen Aan Den IJssel
- De heer F.J.J. Boumans, Almere
- De heer A.J. Hendrikse, Velsbroek
- De heer J.A.S. Kolfshoten, Montfoort
- De heer B.J. Kramers, Heiloo
- Mevrouw C.M. Schutter, Rotterdam
- De heer W.H.J. Steenvoorden, Noordwijk
- De heer H. Straatman, Wageningen
- Mevrouw R.P. Koolhaas, Diemen
- Mevrouw J.J.A.W. Osterop-Pamboer, Bovenkarspel
- De heer H. van der Aa, Amsterdam
- De heer J. Aartsma, Drachten

- De heer W.R. Wildeboer, Nieuwerkerk Aan Den IJssel
- De heer E.R.P. Alders, Hoofddorp
- De heer S.R.G. De Bruijn, Elst
- De heer A. Buijs, Voorburg
- De heer J.A.W. van Olderen, Diemen
- De heer W. Sinnema, Sneek
- De heer J.J. van Bergen, Lochem
- De heer C. Hendriks, Ede
- De heer J.J. Verlinde, Rotterdam
- Mevrouw S.A.J. Warmenhoven, Beverwijk
- De heer P.J. Fiddelaar, Almere
- De heer E. Honing, Krommenie
- De heer H.A. Huijboom, Velsbroek
- De heer S.A. Keij, Badhoevedorp
- De heer J.A.C. Koolen, Nootdorp
- De heer D. Boshoven, Heemskerk
- Mevrouw G. Buis, Leeuwarden
- Mevrouw B. Cornelissen, Dordrecht
- De heer A.P. Dijkstra, Stiens
- De heer H.W.B.M. van Dorp, Leidschendam
- Mevrouw Y.W. Erens-Goense, Julianadorp
- De heer B.J.M. Hartman, Ubbergen
- Mevrouw C.E.A. van der Heijden, Almere
- De heer F.J. Hilgen, Zaandam
- De heer M.A. van der Kruk, Voorhout
- De heer K.P. van Leerdam, Soesterberg
- De heer A. van der Molen, Zoetermeer
- Mevrouw C. Rosbag van dijk, Arnhem
- De heer R.N.J. Hoogeveen, Wassenaar
- De heer E.A. de Ruiter, Weesp
- De heer C.J. van Vliet, Vinkeveen
- Mevrouw H. van Bekkum, Zoelen
- Mevrouw A.M. Breit, Dronten
- De heer A. van der Meij, Rijnsburg
- Mevrouw J.A. Balak-de Roode, Amsterdam
- De heer J.S. Boedhoe, Zwaag
- Mevrouw M.H. Boxem, De Bilt
- Mevrouw I.T.H. Gerards-Driessen, Tegelen
- De heer A.J. Hulleman, Zuidwolde
- De heer R.M.G.A. Linders, Oosterhout Nb
- De heer J.T. Sinnige, Amsterdam
- De heer H.W. Vastbinder, Arnhem
- De heer R.A. van Wier, Amsterdam
- De heer J. Woelders, Dieren
- Mevrouw W.S.H. Hofste, Amsterdam
- De heer F. Kootte, Baarn
- De heer J.A. Stuger, Zaandam
- De heer L. Zijlstra, Dalfsen
- De heer H. van der Heide, Hoorn
- De heer G.P. Steinrath, Amsterdam
- De heer M.J.C.M. Peepkorn, Leiden
- De heer F.H.A. De Melker, Muiden
- De heer W.J.J. van de Vegte, Utrecht
- De heer H.M. Huneker, Velsbroek
- De heer T.J. Otten, Oosterhout Gld

Lezersenquête

over digitale ledenperiodiek

Rond de verschijning van de volgende editie van VO-ING Belang in juni zal aan alle leden die deze kwartaaluitgave per email ontvangen een digitale uitnodiging worden gestuurd om wat vragen te beantwoorden. Het gaat erom de meningen te peilen van de leden over de nieuwe – digitale – manier van communiceren met de leden door de vereniging.

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wél een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- Dhr. R.A. Kuiper, Almere
- Mw. E.M. Smulders-Verheijen, Arnhem
- Mw. H.H. Woltjer, Soesterberg
- Dhr. A. van der Veen, Epe
- Dhr. J.D. Groenendijk, Emmen
- Dhr. A. Vegter, Castricum
- Dhr. J.M. Ernst, Landgraaf
- Mw. P.I. Winter, Amsterdam
- Dhr. J.H. Poortman, Duiven
- Mw. G.G. Slot-de Jong, Den Helder
- Dhr. R.A. Laurens, Bussum
- Mw. C.D.M. Vingerhoed-Tosseram, Purmerend
- Dhr. B.J. Limburg, Berg En Terblijt
- Dhr. D.T. Prince, Maassluis

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

“Voor het posten van een brief op de hoek nam ik al de leaseauto”

Zijn fysiotherapeut kon zijn lichaamsklachten niet verhelpen. Dat moest hij zelf doen. Jack Castenmiller gooide zijn levensstijl rigoureus om: hij werd een fanatieke hardloper.

Twee jaar lang was Jack Castenmiller (81) directeur Bankkantoor Personeel dat de administratie voerde van alle middellange kredieten, hypotheeken, assurantie- en effectenzaken van alle NMB-Bank-medewerkers én van de raad van bestuur. De *board* vroeg hem daarna in 1987 voor de functie van hoofd algemene zaken en het secretariaat van de raad van bestuur van NMB Bank (en later ING). Jack zou deze functie tot zijn pensionering in 2003 vervullen. Maar deze zware job eiste lichamelijke wel zijn tol.

Spannende periode

“Het was een staffunctie met verantwoordelijkheden zoals budgettering en financiële administratie van de raad van bestuur, de organisatie van het jaarverslag, de afdeling documentatie, het concernarchief, kunstzaken, cliëntenservice en klachtenbehandeling en de directiechauffeurs.” Jack was getuige van een zeer spannende periode in de geschiedenis van ING: de fusie van NMB Bank met de Postbank en later het samengaan van NMB Postbank met Nationale-Nederlanden tot ING Groep. “Het was een periode van zeer intensief met het werk bezig zijn. Van zeven uur 's morgens tot zeven uur 's avonds en daarna nog werk mee naar huis, zeker in de weekends”, herinnert Jack zich. “Het waren vele jaren achter mijn bureau.

Nog dagelijks loopt Jack Castenmiller (81) zijn rondjes.

En daardoor liep ik lichamelijk vast. Ik was 50 jaar toen ik overal pijn ging voelen, ik kreeg een *frozen shoulder*.”

Via de huisarts kwam hij bij de fysiotherapeut terecht. Die behandelde Jack een paar maanden maar moest tot de conclusie komen dat hij hem niet van zijn klachten af kon helpen. Dat moest hij zelf doen, hij

moest gaan sporten. “Ik sporten? Voor een brief posten op de hoek van de straat nam ik al de leaseauto... Ik kocht een paar sportschoenen en een outfit en deed samen met de fysiotherapeut voorzichtige pogingen om een paar honderd meter hard te lopen.” Aanvankelijk twee keer per week en al snel iedere dag. Jack ging zich steeds beter voelen en hardlopen werd een hobby.

Gezondere levensstijl

Jack had de smaak te pakken en vele trainingsrondjes Vondelpark volgden, weer of geen weer. Na twee jaar liep hij de marathon van Rotterdam en hardlopen werd steeds meer een verslaving. “Om zes uur 's morgens op en nog voor het ontbijt twee rondjes Vondelpark. Terug onder de douche en nog voor negen uur zat ik, met veel adrenaline, achter mijn bureau. Ik kon de hele wereld aan.”

Jack's conditie en persoonlijke records ('pr') gingen met sprongen vooruit en zijn levensstijl werd een stuk gezonder: “Altijd, op reis en op cursus voor ING, gingen mijn loopschoenen mee en als collega's 's avonds aan de bar stonden, liep ik mijn rondjes. Dat gedrag heb ik altijd volgehouden.”

Na zijn pensionering kreeg hij nog meer tijd om te trainen waardoor de tijden verbeterden. Zijn pr gingen met sprongen vooruit.

Bekijk ook het korte video-interview met Jack!
Zie www.vo-ing.nl.

“Ik ging steeds beter om met mijn lichaam en probeerde op een gezondere manier te eten, te drinken en te rusten. Niet te veel zoet, niet te veel zout en nauwelijks alcohol.” Van zijn frozen shoulder heeft hij allang geen last meer.

Door de tijd heeft Jack geleerd dat een mens zichzelf gezond kan houden en hij kan het iedereen aanbevelen. Nog dagelijks loopt Jack, die eind januari 81 jaar werd, zijn rondjes: “Ik ben op hetzelfde gewicht als toen ik 18 jaar was! Bewegen, gezond eten en drinken en voldoende rust: het werkt en ik kan het iedereen aanbevelen.”

Tijd te kort

Jack is al 43 jaar heel gelukkig getrouwd met zijn vrouw Bertilia. Samen bewonen zij een appartement in de altijd levendige Jordaan in het centrum van Amsterdam “op loopafstand van alle faciliteiten die het leven aangenaam maken”, zoals Jack zijn volop actieve leven omschrijft. Zij reizen veel en verblijven in het voor- en najaar vooral in Zuid-Frankrijk. Sinds zijn pensionering komt hij tijd te kort.

(Hans Nijenmanting)

(Met dank aan het personeel van Stayokayhotel Vondelpark in Amsterdam voor het gebruik van de faciliteiten.)

UIT HET ARCHIEF

15 miljoen mensen

In Den Haag op het Malieveld en in Amsterdam voor de Stopera vonden in navolging van Franse protesten eind vorig jaar protestacties plaats. In Nederland zongen de zogeheten ‘gele-hesjes’-demonstranten tijdens de acties een lied uit 1996, dat ooit beroemd werd door een televisiecommercial van de Postbank: ‘15 miljoen mensen’. En dat een nummer 1 hit werd in de Top 40.

In 1996 scoorde de Postbank een enorme hit met een humoristische reclamespot over de gewone Nederlander. Het nummer “15 miljoen Mensen” over de Nederlandse volksaard, werd geschreven door Frank Pels en op muziek gezet door Jochem Fluitsma en Eric van Tijn. De tekst en muziek waren zo aanstekelijk dat het door iedereen werd meegezongen. In de commercial zien we tijdens het refrein close-ups van lachende Nederlanders, waaronder een aantal BN'ers: Herman Brood, Bettine Vrieskoop en Hans Kraay Sr.

De commercial wilde inspelen op het Nederlandse gemeenschapsgevoel. De reclamemakers wisten met dit nummer heel goed de Nederlandse groepsgevoelens, solidariteit en trots op autonomie aan te spreken. Het werd een populair volkslied. De reclamespot werd ingezet rond programma's waar “half Nederland naar keek”,

zoals belangrijke voetbalwedstrijden. Het nummer verscheen ook op single, waarvoor Pels nog twee extra coupletten schreef. Van de cd werden meer dan 75.000 exemplaren verkocht. Vorig jaar werd bekend dat de tekst wordt opgenomen in de volgende editie van de Dikke Van Dale.

De demonstrerende Nederlanders van nu hebben een simpele wens: het gezond verstand terug in de politiek. Ze zingen een lied uit 1996, over “het land van 1000 meningen en nuchterheid, waar de gordijnen open blijven en niemand droog brood eet. Waar de kloof niet zo groot is tussen regering en bevolking, waar lunch een broodje kaas is en de politie je beste vriend”. Het lied lijkt zomaar een politiek statement geworden.

Tegenwoordig wonen we met meer dan 17 miljoen mensen “op dit hele kleine stukje aarde”. De wereld is een stuk minder onschuldig geworden, maar onze volksaard is niet veranderd. Daarom zingen de demonstranten nog steeds over die 15 miljoen mensen met een eigen mening.

Annette Beentjes, Bedrijfshistorisch Archief ING (bedrijfshistorisch.archief@ing.nl)

Songtekst van '15 miljoen mensen'

Land van 1000 meningen
Het land van nuchterheid
Met z'n allen op het strand
Beschuit bij het ontbijt
Het land waar niemand zich laat gaan
Behalve als we winnen
Dan breekt acuit de passie los
Dan blijft geen mens meer binnen
Het land wars van betutteling
Geen uniform is heilig
Een zoon die noemt z'n vader liet
Een fiets staat nergens veilig

(Refrein)
15 miljoen mensen
Op dat hele kleine stukje aarde
Die schrijf je niet de wetten voor
Die laat je in hun waarde
15 Miljoen mensen
Op dat hele kleine stukje aarde
Die moeten niet 't keurslijf in
Die laat je in hun waarde

Het land vol groepen en protest
Geen chef die echt de baas is
Gordijnen altijd open zijn
Lunch een broodje kaas is
Het land vol van verdraagzaamheid
Alleen niet voor de buurman
De grote vraag die blijft altijd
Waar betaalt die nou z'n huur van
't Land dat zorgt voor iedereen
Geen hond die van een goot weet
Met nasiballen in de muur
En niemand die droog brood eet

Bekijk de video met het lied van Fluitsma en Van Tijn:
[link: <https://www.youtube.com/watch?v=iOxYmMNOE-o>]

‘De bus lekker laten rollen’

Na een periode van 34 jaar bij ING Bank Nijmegen werd Eric van Beersum buschauffeur

Ex-ING'er Eric van Beersum is nu buschauffeur:
“Blijf niet in het stramien hangen, een carrièreswitch is gezond.”

Foto: Lynn van Beersum

In zijn militaire diensttijd was Eric sportinstructeur en ging daarna met zijn diploma atheneum bij NMB Bank in Nijmegen aan de slag. In 2013 kwam door een reorganisatie een einde aan zijn dienstverband. Nu is hij buschauffeur.

Het was groot nieuws een jaar geleden: Fred Teeven, oud-staatsecretaris in kabinet Rutte II, koos na de regeerperiode als beroep parttime-buschauffeur. Geen voor de hand liggende vervolg op zijn carrière. Maar Teeven deed het omdat, zoals hij zei “het gewoon hartstikke leuk is om te doen”. Eenzelfde beleving had Eric van Beersum (61) toen hij na zijn vertrek in 2013 bij ING Bank in Nijmegen ook koos voor een baan als buschauffeur. Zijn vader denkt dat zijn voorliefde voortkomt uit een busreis die Eric ooit als kleine jongen met zijn oma maakte, hij was er wekenlang vol van. Bij zijn vertrek bij ING kreeg hij een budget mee dat hij gebruikte om het ‘groot rijbewijs’

(D) te halen. Tegenwoordig werkt Eric bij vervoermaatschappij Breng en heeft hij een vast contract. Dat is in een tijd van los-vaste arbeidscontracten en zzp'ers niet meer vanzelfsprekend. Want het openbaar vervoer zit te springen om personeel en straks helemaal omdat binnen enkele jaren heel veel oudere chauffeurs met pensioen gaan.

Eigen winkeltje

Eric – hij is getrouwd en heeft twee dochters – is tevreden met zijn huidige baan, het is leuk werk en het verdient goed. Hij houdt van zijn werk en heeft ook geen hekel om op feestdagen – dagen bij uitstek om in huiselijke kring door te brengen – te werken.

Hij vindt het leuk om mensen te helpen wegwijs te worden bij het vinden van hun reisbestemming en met welke bus zij die kunnen bereiken. Vaak verbazen passagiers zich erover dat Eric al die kennis paraat heeft. “Maar dat is nu eenmaal mijn vak”, licht Eric dan toe.

Naast deze leuke dingen zijn er ook nare voorvallen. Zoals die ene keer toen, buiten zijn schuld, de bus van Eric in botsing kwam met een personenauto. Eric zelf en de bus kwamen er goed van af. Maar de bestuurder, die al zijn aandacht voor zijn mobiele telefoon had en niet oplette, moest zwaar gewond worden afgevoerd. Eric: “De bus

wint dat natuurlijk van zo'n auto.” Hij kan “een hoofdstuk van een encyclopedie schrijven” over verkeersgevaarlijke situaties die zich voordoen. Toch ondervindt Eric geen stress tijdens het rijden: “Rustig met een gangetje van 30 of 40 de bus lekker door de stad laten rollen.” Wel moet hij de haltes op tijd aandoen. “Je hebt een eigen winkeltje daar moet je het de hele dag mee doen. Het hele pakket vind ik nog steeds leuk.” Zijn tip voor oud-ING'ers die uitkijken of op zoek zijn naar ander werk: “Kijk niet naar wat je gedaan hebt, maar kijk om je heen. Blijf niet in het stramien hangen, een carrièreswitch is gezond.”
(Hans Nijenmanting)

Uitgever: VO-ING Belang is een uitgave van uitgeverij Horus in opdracht van de Vereniging Oud-medewerkers ING (VO-ING).
Hoofdredacteur: Willem Jan van Munster.
Kernredactie:

Tom Kuyper, Hans Nijenmanting, Ewald Wagenaar.
Vormgeving: BADE creatieve communicatie.
Video: Annelies van der Ouw.
Redactieadres: administratie VO-ING, Tom Kuyper, De Waterkamer 114,

7325 HX Apeldoorn.
 Actueel nieuws over de VO-ING is te vinden op de website www.VO-ING.nl.
Ledeninformatie: Voor vragen over het lidmaatschap, de collectieve belangenbehartiging op het gebied van pensioenen

en op sociaal terrein, of om een adreswijziging door te geven, neemt u contact op met de administratie. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten in te korten.
 © Horus, 2019.